Dosarul nr. 2-319/2023
2-23054811-18-2-13042023

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

Dispozitivul hotărîrii pronunțat public la data de 15 iulie 2024
Hotărîrea integrală a fost redactată la data de 11 octombrie 2024

Judecătoria Căuşeni sediul Ștefan Vodă
Instanţa de judecată compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ciocîrtă-Rusu Olesea
Grefierul Șleahov Iuliana, Salcuțan Silvia
Cu participarea părților

examinînd în şedinţă de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vartic Boris către Zavalișca Aureliu, Zavalișca Anatolie cu privire la încasarea prejudiciului moral,

A C O N S T A T A T:

Argumentele participanților la proces:

La data de 12 aprilie 2023 Vartic Boris prin intermediului avocatului Radu Cijicenco, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Zavalișca Aureliu și Zavalișca Anatolie cu privire la încasarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în perioada anilor 2015-2016, Zavalișca Anatolie, aflîndu-se pe teritoriul s. Slobozia, r-l Ștefan Vodă, împreună și în comun acord cu fratele său Zavalișca Aureliu, acționând din interes material și personal, exprimat în dobîndirea bunurilor mobile și imobile ale cet. Vartic Boris, deținute în comun cu SRL"Applum-D.A.B", în special a terenurilor agricole ale întreprinderii de care urmau să-l depoziteze, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițînd în mod conștient survenirea acestor urmări, l-au determinat pe Palanciuc Sergiu, prin diferite modalități, inclusiv prin promisiuni legate de oferirea unor bunuri mobile și imobile din proprietatea SRL"Applum-D.A.B", exprimată în cotă parte din terenuri agricole al întreprinderii nominalizate supra, după deposedarea lor de la Vartiks Boriss Alexei, precum și prin promisiunea de avantaje patrimoniale si nepatrimoniale, exprimate in angajarea în calitate de muncitor la „Applum - D.A.B." SRL și altele, la depunerea declarațiilor mincinoase cu bună-știință împotriva lui Vartiks Boriss Alexei. Astfel, la 26.04.2016, in cadrul urmăririi penale in cauza nr.2016028024, pornită la 25.02.2016 de către Procuratura mun. Chișinău, in baza art.141 alin.(l) si (2) din Codul penai, Palanciuc Sergiu, aflîndu-se in sediul Procuraturii mun. Chișinău, amplasat în mun. Chișinău, str. Armenească 96, si, fiind audiat in calitate de martor de către procurorul in Procuratura mun. Chișinău, Victor Cazacu, fiind preîntâmpinat despre

răspunderea penală pe care o poartă conform art.312 din Codul penal, în cazul în care va face declarații mincinoase, intenționat, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând în mod conștient survenirea acestor urmări, fiind totodată condiționat de promisiunile materiale și avantajele patrimoniale și nepatrimoniale date în prealabil acestuia de către Zavalișca Anatolie, Zavalișca Aureliu și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, a făcut declarații cu bună știință mincinoase legate de învinuirea unei infracțiuni grave si anume faptul că, in luna septembrie a anului 2015, cet. Vartiks Boriss Alexei, aflîndu-se in orașul Ștefan Vodă, i-a propus să se deplaseze în regiunea conflictului armat din Donbas, Ucraina, pentru a participa în calitate de combatant din partea Federației Ruse, contra sumei de 3000 dolari SUA lunar, urmând totodată să mai găsească si alte persoane, care eventual, si-ar oferit acordul de a participa la acest conflict armat. Ulterior, în baza declarațiilor depuse în calitate de martor de către Palanciuc Sergiu, la data de 06.07.2016, Vartiks Boriss a fost reținut în conformitate cu prevederile art.166 din CPP, fiind bănuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.141 alin.(l) și (2) din Codul penal, iar la 08.07.2016, fiind pus sub învinuire în comiterea infracțiunii nominalizate. La 14.07.2016, prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Nicu Șendrea, cauza penală de învinuire a lui Vartiks Boriss a fost disjunsă într-o procedură separată, cu atribuirea numărului de evidență statistic 2016898007, iar la 27.07.2016, urmare a administrării probatoriului în cauza penală disjunsă, prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Nicu Șendrea, a fost dispusă scoaterea de sub urmărire penală a lui Vartiks Boriss Alexei și clasarea procesului penal, din motiv că acțiunile acestuia nu întrunesc elementele componenței de infracțiune. Totodată, prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13.05.2019, menținută prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 27.05.2020 și Decizia Curții Supreme de Justiție din 02.03.2021, Palanciuc Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.312 al.(2) lit.a) Cod penal. Prin sentința judecătoriei Chișinău sediul Buiucani Dosarul nr.1-2988/2021 nr. 08.12.2022 Zavalisca Aureliu si Zavalisca Anatolie, au fost recunoscuți vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.314 alin.(l) Cod penal, fiind aplicate prevederilor art. 60 alin. (1) din Codul penal, ultimii au fost liberați de răspundere penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere penală. Sentința nu a fost contestată de condamnați. În pct. 5.1 din Sentința judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din data de 08.12.2022 de condamnare a lui Zavalișca Aureliu și Zavalișca Anatolie, instanța a statuat că," Instanța mai reține că ulterior, prin declarațiile lui Palanciuc Sergiu, în ședința de judecată din 27.05.2020, în dosarul penal nr. la-1286/19, ultimul recunoaște faptul că, frații Zavalișca l-au influențat pentru a da declarații mincinoase, și că scopul era anume afacerea lui Vartiks Boriss, inclusiv a recunoscut vinovăția. In acest context, pe lângă faptul că prin hotărârile judecătorești definitive și irevocabile se confirmă faptul prezentării cu bună știință a declarațiilor mincinoase legate de învinuirea lui Vartiks Boriss în săvârșirea unei infracțiuni grave, din probele cercetate în ședința de judecată, rezultă cu certitudine faptul că, la darea de declarații mincinoase, Palanciuc Sergiu a fost determinat de către Zavalișca Aureliu și Zavalișca Anatolii. Respectiv, din declarațiile indirecte ale părții vătămate Vartiks Boriss și martorului

Palanciuc Angela, în ședința de judecată pe care instanța le apreciază că sunt consecutive, logice și se confirmă prin celelalte probe pe dosar, se expune faptul că inculpații erau în cunoștință de cauză cu acuzațiile aduse martorului Sergiu Palanciuc și anume inculpații urmau să asigure eschivarea de la răspundere a martorului Sergiu Palanciuc, or soția ultimul afirmă clar că în momentul recepționării corespondenței din instanță, a transmis-o lui Zavalișca Anatolie, iar acesta a comunicat că se va clarifica". În conținutul aceleiași sentințe Instanța de judecată a reiterat că, "prin susținerile verbale ale inculpatului Palanciuc Sergiu din 26.05.2020, pe marginea cauzei penale nr. 2017898183, ultimul, la Curtea de Apel Chișinău, declară că, infracțiunea de care este învinuit a fost intentată în privința sa ca rezultat al constrângerilor fizice și psihice care au parvenit de facto din partea cetățenilor Aureliu Zavalișca și Anatolii Zavalișca, împotriva sa, unde ca urmare, sub diferite pretexte și vorbe denaturate, l-au îndreptat să depună un set de declarații mincinoase împotriva lui Boriss Vartiks, deși în situația de atunci, el nu avea în cap că aceste acțiuni ale fraților sunt îndreptate împotriva lui Vartiks Boriss, el fiind de asemenea rudă cu frații Anatolie și Aureliu Zavalișca, temând-se că este căutat de ultimii pentru a-l dirija în nedivulgarea adevăratelor acțiuni și evenimente care de fapt au avut loc atunci (vol.I, f.d. 196-198). Subsecvent, inculpatul Palanciuc Sergiu, în ședința de judecată din 27.05.2020, în dosarul penal nr.la-1286/19 declară că recunoaște faptul că frații Zavalișca l-au influențat pentru a da declarații mincinoase, și că scopul era afacerea lui Vartiks Boriss." La fel, grației faptelor ilicite comise de către pîrîți, reclamantul Vartiks Boriss a fost declarat de către Biroul de Migrație și azil al MAI ca indezirabil pe teritoriul Moldovei pe o perioadă de 5 ani, în baza deciziei din 05.11.2015 și a demersului secret al Serviciului de Informații si Securitate. Și aici la fel pîrîții și-au depus aportul pentru acest fapt prin determinarea lui Palanciuc Sergiu de a depune declarații mincinoase pe reclamant. Ulterior decizia Biroului de Migrație și azil al MAI a fost anulată prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16.03.2017, cauza nr. 3-1873. Este important de menționat că reclamantul a fost antrenat în acest proces cu biroul de Migrație și azil al MAI timp de 2 ani, perioadă în care și-a dovedit nevinovăția pentru răsturnarea argumentelor neîntemeiate înaintate de către organele statului în privința sa, grației acțiunilor ilicite ale pârâților.

Consideră reclamantul că prin acțiunile infracționale premeditate săvârșite cu vinovăție de către pîrîțiii Zavalișca Anatolie și Zavalișca Aureliu, i s-a cauzat prejudiciu moral prin faptul că a fost supus presiunilor morale și critice din partea societății prin răspândirea de către pîrîți a unor informații dolosive și neveridice despre inventata racolare a persoanelor pentru participare în calitate de combatanți din partea Federației Ruse, contra sumei de 3000 dolari SUA lunar, în regiunea conflictului armat din Donbas, Republica Ucraina, informații care nu corespund realității, informații care au creat un impact moral asupra reclamantului. Fapta delictuală a pîrîților a fost comisă cu vinovăție. Motivele în cauză se exprimă în interesul material, adică năzuința de a obține unele avantaje patrimoniale sau nepatrimoniale prin a acapara bunurile SRL „Aplum DAB„ și a-l înlătura pe reclamant de la conducerea societății comerciale, a cărui cofondator și administrator este. Încercările de înlăturare a reclamantului de la administrarea persoanei juridice SRL "Aplum D.A.B.", au fost făcute de către pîrîți, prin metode infracționale

care reprezintă: determinarea la depunerea declarațiilor false în privința lui Vartic Boris, care în consecință au dus la emiterea deciziei de expulzare din țară a acestuia, pornire dosarelor penale în privința lui, reținerea acestuia de către organele de urmărire penală precum și alte atacuri la persoana acestuia. Atît prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16.03.2017 cauza nr.3-1873 cît și prin sentința judecătoriei Chișinău sediul Buiucani Dosarul nr. l- 2988/2021 din 08.12.2022 s-a stabilit că scopul acțiunilor ilicite a pârâților a fost preluarea afacerii reclamantului pornită prin fondarea SRL„APPLUM-D.A.B. Menționează reclamantul că, în anul 2015 a investit în întreprindere 31 425 153 lei. Iar la moment cifra ajunge la 79 015 754 lei. Faptul că reclamantul la moment deține doar 5 % din partea socială a întreprinderii este din motiv că dînsul a fost impus de situația creată de către pîrîți pentru a distribui cota sa de 75% altor asociați în contextul creării obstacolelor pîrîților de a prelua afacerea din cadrul societății comerciale. În toată perioada de aflare pe teritoriul Republicii Moldova, din anul 2011 pînă în prezent, reclamantul a fost hărțuit grației acțiunilor ilicite ale pîrîților, fiind în permanent stres punîndu-și întrebarea „de unde mai sare o piatră și de ce să se mai apere„. Sau rezonanța acțiunilor ilicite ale pîrîților este prezentă și la moment. Reclamantul în urma acestor acțiuni ilicite a suferit și fizic prin faptul reținerii acestuia în baza unei cauze penale, a trăit momente de groază în izolator, a fost declarat indezirabil, a depus efort titanic (fizic și emoțional) pentru a dovedi nevinovăția sa la acuzatii neîntemeiate, momente care au avut si au un impact emoțional profund în psihicul său. Cicatricea emoțională obținută de către reclamant, în urma acțiunilor ilicite ale pîrîților, nu poate fi regenerată și/sau vindecată. Durerea, suferința și rănirile psihice i-au cauzat reclamantului o traumă de ordin psihologic. Trăiește cu amintirile, practic trăiește cu trecutul amintindu-și cu durere în suflet cum prietenii sai Zavalișca Anatol și Aureliu Zavalișca, persoane pe care ia primit să doarmă la el în casă, i-a primit ca pe niște consăteni cu care se cunosc din copilărie, încearcă să-1 deposedeze de bunuri, să îi pornească dosare penale false și să îl hărțuiască prin toate metodele josnice și ilegale. Sentimentul de anxietate, stres, neliniște, perturbare a vieții și neputință, aflându-se într-o stare permanentă de frică, disconfort și retrăire, nu poate savura de modul obișnuit de trai, simțindu-se totodată și incapabil de a se bucura în modul cuvenit de garanțiile prescrise de lege. Acțiunile infracționale comise de către frații Zavalisca Aureliu si Anatol în privința lui Vartic Boris a dus la dereglarea regimului de somn, pierderea sine încrederii precum și a încrederii în oameni. Consecințele nefaste asupra stării psihice și sănătății reclamantului, generate de acțiunile ilegale ale pîrîților au dus la scăderea profitului din activitatea SRL- ului, stoparea dezvoltării persoanei juridice (construcția frigiderului, amenajarea viilor și livezilor cu plasă de protecție, sistem de irigare, a fost amînată construcția clădirilor necesare și procurarea utilajelor care se impun). La moment reclamantul a obținut cetățenia Republicii Moldova schimbând numele din Vartiks Boriss în Vartic Boris.

Solicită reclamantul, încasarea de la pârâtul Zavalișca Aureliu Pavel în folosul său a prejudiciului moral în suma de 400 000 (patru sute mii) lei. Încasării de la pârâtul Zavalișca Anatolie Pavel în folosul său a prejudiciului moral în suma de 400 000 (patru sute mii) lei. Totodată în cererea de chemare în judecată reclamantul a solicitat aplicarea

sechestrului pe bunurile mobile și imobile și a mijloacelor bănești ale pîrîților în limita valorii acțiunii, în scopul asigurării executării hotărîrii judecătorești.

La data de 26.05.2023 pîrîții au depus referință la cererea de chemare în judecată. Solicită pîrîții respingerea acțiunii înaintate de Vartic Boris, privind încasarea prejudiciului moral ca fiind abuzivă și nefondată.

În ședința de judecată, atît reclamantul, Vartic Boris, cît și reprezentantul reclamantului, avocatul, Cijicenco Radu, au susținut cererea înaintată și au solicitat admiterea integrală a acțiunii.

Reprezentantul pîrîților avocatul Cîșlari Ion, cît și pîrîtul, Zavalișca Anatolie, în ședința de judecată au solicitat respingerea cererii ca fiind nefondată.

Aprecierea instanței:

Ascultând participanții la proces, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată consideră necesar de a respinge cererea de chemare în judecată depusă de Vartic Boris către Zavalișca Aureliu, Zavalișca Anatolie cu privire la încasarea prejudiciului moral, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 20 din Constituția Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitim.

În conformitate cu prevederile art.5 alin.(1) Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime, pe când potrivit prevederilor art.166 alin.(1) același cod, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.

Potrivit art.6 Codul de procedură civilă, statuează, că instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În temeiul art.121 din CPC, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar art. 122 din CPC al RM prevede că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

În corespundere cu art.130 alin.(1) din CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea mult aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu prevederile art.239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată. Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importantă la soluționarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet şi au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei.

Potrivit art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acţiuni.

Potrivit art. 241 alin. (5) Cod de procedură civilă, în motivare se indică circumstanţele pricinii, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.

Potrivit art.16 alin.(1) lit. g) Cod civil, apărarea dreptului civil se face, în condițiile Legii, prin repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial. În corespundere cu art.19 alin.(1)-(3) Cod civil, în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat, astfel se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat). Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii. În cazul vătămării sănătăţii, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacităţi a corpului uman (prejudiciu biologic).

Conform art.1998 Cod civil, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Conform art.2021 Cod civil, prejudiciul cauzat unei persoane ca urmare a declarației dolosive făcute de o altă persoană, prin cuvinte sau comportament, urmează a fi reparat. Declarația se consideră dolosivă dacă cel care o face știe că ea este falsă și are ca scop de a determina destinatarul să facă o greșeală.

Conform art.2022 Cod civil, Se consideră că persoana a cauzat prejudiciul dacă el constituie consecința faptei acelei persoane ori consecința izvorului de pericol pentru care acea persoană răspunde conform legii.

Potrivit art.2025 Cod Civil, (1) Repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situației anterioare (transmiterea unui bun de același gen și de aceeași calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putință ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părților sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărîre judecătorească. (4) Persoana vătămată nu este ținută să demonstreze că a cheltuit suma despăgubirii în scopul reparării prejudiciului.

În conformitate cu reglementările prevăzute la art.2036 alin. (1) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

Potrivit prevederilor art.2037 Cod Civil, (1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. (2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate. (3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Instanța evaluînd cuantumul prejudiciului moral, cauzat în rezultatul acţiunilor prejudiciabile ale făptuitorilor în raport cu suferinţele psihice, fizice ale părții vătămate, instanța de judecată v-a stabili cuantumul compensaţiei care urmează acordată pentru prejudiciul moral, ţinînd cont de criteriile şi metodele specificate la normele de drept respective.

De asemenea, la determinarea mărimii compensației în latura prejudiciului moral instanța trebuie neapărat să ia în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părții vătămate, cât și datele obiective care certifică acest fapt, îndeosebi cele care se referă la importanța vitală a drepturilor personale nepatrimoniale și a bunurilor (viața, sănătatea, libertatea, inviolabilitatea locuinței, secretul personal și familial etc.); nivelul (gradul) suportării de către persoana vătămată a suferințelor psihice sau fizice (pricinuirea vătămării corporale, pierderea sau limitarea capacității de muncă etc.); felul vinovăției (intenția, imprudența) persoanei care a cauzat prejudiciul, în cazul în care pentru repararea prejudiciului moral este necesară prezența ei

La fel, instanțele judecătorești, la determinarea mărimii prejudiciului moral în echivalent bănesc, sunt în drept să ia în considerație și alte circumstanțe probatoare prin actele pricinii, în particular, situația familială și materială a persoanei care poartă răspundere pentru cauzarea prejudiciului moral părții vătămate. În același context,

obligația de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral (al suferințelor psihice sau fizice suportate) o exercită partea vătămată.

Instanța notează că repararea prejudiciului moral reprezintă satisfacții echitabile destinate a compensa material suferințele fizice ale părții vătămate, ca urmare a acțiunilor infracționale ale făptuitorului. Cu referire la cuantumul prejudiciului moral solicitat, acesta nu este supus unor criterii legale prestabilite, ci determinarea lui în concret este lăsată la libera apreciere a instanței de judecată.

Totodată, se reține că la stabilirea cuantumului despăgubirilor echivalente unui prejudiciu moral se are în vedere o serie de criterii: consecințele negative suferite de cei în cauză pe plan fizic și psihic, importanța valorilor morale lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori și intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămări, măsura în care i-a fost afectată situația familială, profesională și socială, având în vedere că, prin aceste despăgubiri cu rol compensatoriu, se urmărește o reparație justă și echitabilă a prejudiciului moral suferit și, nu îmbogățirea fără justă cauză.

Instanța reține că, criteriul general evocat în jurisprudența CEDO constă în aceea că, despăgubirile trebuie să prezinte un raport rezonabil de proporționalitate cu atingerea adusă reputației, având în vedere totodată gradul de lezare a valorilor sociale ocrotite, intensitatea și gravitatea atingerii adusă acestora. În situația daunelor morale, datorită naturii lor nepatrimoniale, o evaluare exactă a acestora în bani nu este posibilă, întinderea despăgubirilor realizându-se prin apreciere raportată la elementele de fapt.

Astfel, potrivit materialelor cauzei, reclamantul în susținerea celor invocate a prezentat instanței de judecată Hotărîrea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 16.03.2017, potrivit căreia s-a examinat cererea de chemare în judecată depusă de Vartiks Boriss împotriva Biroului Migrațiune și Azil al MAI, intervenient accesoriu Serviciul de Informații și securitate cu privire la anularea Deciziei nr.76 din 05.11.2015, prin care s-a admis integral acțiunea și s-a anulat Deciziei nr.76 din 05.11.2015, cu privire la declararea străinului persoană indezirabilă (f.d.21-24);

Tot în susținerea celor invocate, partea reclamantă, a prezentat Sentința Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, din 08.12.2022, prin care pîrîții Zavalișca Aureliu și Zavalișca Anatolie, au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.314 alin.(1) Cod Penal, în conformitate cu prevederile art.60 alin.(1) Cod Penal, au fost liberați de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală (f.d.25-53).

Astfel, în sarcina pîrîților s-a reținut că, Zavalișca Anatolie și Zavalișca Aureliu aflându-se pe teritoriul loc.Slobozia, r-nul Ștefan Vodă, în perioada anilor 2015-2016, împreună și de comun acord și cu alte persoane în curs de identificare de către organul de urmărire penală, acționând din interes material și personal, exprimat în dobândirea bunurilor mobile și imobile ale cet.Vartiks Boriss Alexei, deținute în comun cu acesta la SRL „Applum – D.A.B.”, în special a terenurilor agricole ale întreprinderii de care urmau să-l deposedeze, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, l-au determinat pe cet.Palanciuc Sergiu, prin diferite modalități, inclusiv prin promisiuni legate de oferirea unor bunuri mobile și imobile din proprietatea SRL „Applum – D.A.B.”, exprimată în

cotăparte din terenul agricol al întreprinderii nominalizate supra, după deposedarea lor de la cet.Vartiks Boriss Alexei, precum și prin promisiunea de avantaje patrimoniale și nepatrimoniale, exprimate în angajarea în calitate de muncitor la „Applum – D.A.B.”SRL și altele, la depunerea declarațiilor mincinoase cu bună-știință împotriva lui Vartiks Boriss Alexei. Astfel, la 26.04.2016, în cadrul urmăririi penale în cauza nr.2016028024, pornită la 25.02.2016 de către Procuratura mun.Chișinău, în baza art.141 alin.(1) și (2) din Codul penal, Palanciuc Sergiu, aflându-se în sediul Procuraturii mun.Chișinău, amplasat în mun.Chișinău, str.Armenească 96, și, fiind audiat în calitate de martor de către procurorul în Procuratura mun.Chișinău, Victor Cazacu, fiind preîntâmpinat despre răspunderea penală pe care o poartă conform art.312 din Codul penal, în cazul în care va face declarații mincinoase, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând în mod conștient survenirea acestor urmări, fiind totodată condiționat de promisiunile materiale și avantajele patrimoniale și nepatrimoniale date în prealabil acestuia de către Zavalișca Anatolie, Zavalișca Aureliu și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, a făcut declarații cu bună-știință mincinoase legate de învinuirea unei infracțiuni grave și anume faptul că, în luna septembrie a anului 2015, cet.Vartiks Boriss Alexei, aflându-se în orașul Ștefan Vodă, i-a propus să se deplaseze în regiunea conflictului armat din Donbas, Republica Ucraina, pentru a participa în calitate de combatant din partea Federației Ruse, contra sumei de 3000 dolari SUA lunar, urmând totodată să mai găsească și alte persoane, care eventual, și-ar oferit acordul de a participa la acest conflict armat. Ulterior, în baza declarațiilor depuse în calitate de martor de către Palanciuc Sergiu, la 06.07.2016, cet.Vartiks Boriss a fost reținut în conformitate cu prevederile art.166 din Codul de procedură penală, fiind bănuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.141 alin.(1) și (2) din Codul penal, iar la 08.07.2016, ultimul a fost pus sub învinuire în comiterea infracțiunii nominalizate. La 14.07.2016, prin ordonanța procurorului în Procuratura mun.Chișinău, Nicu Șendrea, cauza penală de învinuire a lui Vartiks Boriss a fost disjunsă într-o procedură separată, cu atribuirea numărului de evidență statistic 2016898007, iar la 27.07.2016, urmare a administrării probatoriului în cauza penală disjunsă, prin ordonanța procurorului în Procuratura mun.Chișinău, Nicu Șendrea, a fost dispusă scoaterea de sub urmărire penală a cet.Vartiks Boriss Alexei și clasarea procesului penal, din motiv că acțiunile acestuia nu întrunesc elementele componenței de infracțiune.

Totodată, prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13.05.2019, menținută prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 27.05.2020 și Decizia Curții Supreme de Justiție din 02.03.2021, Palanciuc Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.312 alin.(2) lit.a) Cod penal (f.d.13-20).

Astfel, avînd în vedere cele relatate, instanța de judecată constată că reclamantul, solicită încasarea prejudiciului moral din contul pîrîților, în baza Sentinței Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, din 08.12.2022, prin care pîrîții Zavalișca Aurelia și Zavalișca Anatolie, au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.314 alin.(1) Cod Penal, în conformitate cu prevederile art.60 alin.(1) Cod Penal, au fost liberați de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală, sentință, care nu este definitivă și irevocabilă.

Or, potrivit art.123 alin.(3) CPC, Sentinţa pronunţată de instanţa judecătorească într-o cauză penală, rămasă irevocabilă, este obligatorie pentru instanţa chemată să se pronunţe asupra efectelor juridice civile ale actelor persoanei împotriva căreia s-a pronunţat sentinţa numai dacă aceste acte au avut loc şi numai în măsura în care au fost săvîrşite de persoana în cauză.

Astfel, instanța atestă faptul că la materialele cauzei, de către reclamant, au fost prezentate, mai multe hotărîri, sentințe, ale instanțelor de judecată, care nu sînt semnate și certificate în modul corespunzător.

Instanța acordînd termen, reclamantului și reprezentantului său, de a prezenta actele judecătorești, semnate și cu mențiunile dacă sunt definitive și irevocabile, reclamantul nu s-a supus și nu a prezentat instanței, actele respective.

Mai mult ca atît, în ședința de judecată, partea pîrîtă, a declarat că sentința Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, din 08.12.2022, prin care pîrîții Zavalișca Aureliu și Zavalișca Anatolie, au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.314 alin.(1) Cod Penal, în conformitate cu prevederile art.60 alin.(1) Cod Penal, au fost liberați de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală, a fost atacată la Curtea de Apel Chișinău.

Instanța de judecată, verificând portalul național al instanțelor de judecată, **http://www.instante.justice.md/**, a constatat că, pe rolul Curții de Apel Chișinău, se află cauza penală nr.1a-2441/22 în privința lui Zavalișca Aureliu și Zavalișca Anatolie învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art.314 alin.(1) Cod Penal, cu statut de examinare.

Astfel, sentința, prezentată de către partea reclamantă în scopul susținerii celor invocate, nu este definitivă și irevocabilă, aceasta fiind contestată la Curtea de Apel Chișinău, respectiv instanța de judecată, constată că, reclamantul, prematur a înaintat cererea de chemare în judecată către Zavalișca Aureliu, Zavalișca Anatolie cu privire la încasarea prejudiciului moral, considerente din care instanța a ajuns la concluzia respingerii acțiunii pendinte.

Potrivit art.180 CPC, alin. (2^1) Anularea măsurilor de asigurare a acţiunii se dispune de instanţa de judecată odată cu pronunţarea asupra fondului printr-o hotărîre de respingere a acţiunii. Reglementările referitoare la caracterul definitiv al actului judecătoresc prin care se soluţionează fondul sînt aplicabile integral şi asupra prevederilor referitoare la măsurile de asigurare. (3) În cazul respingerii acţiunii, măsurile anterioare de asigurare a acţiunii se menţin pînă cînd hotărîrea judecătorească devine definitivă.

Respectiv, avînd în vedere faptul că instanța a ajuns la concluzia respingerii acțiunii, consideră oportun ca măsurile de asigurare a acțiunii aplicate prin încheierea judecătorului din 21.04.2023 să fie menținute pînă la intrarea în vigoare a hotărîrii, după care se revocă.

În conformitate cu art.art. 236, 238-241 CPC, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e :

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Vartic Boris către Zavalișca Aureliu, Zavalișca Anatolie cu privire la încasarea prejudiciului moral.

Măsurile de asigurare a acțiunii aplicate prin încheierea judecătorului din 21.04.2023 se mențin pînă la intrarea în vigoare a hotărîrii, după care se revocă.

Se explică participanților la proces că instanța de judecată va întocmi hotărârea integrală dacă participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, solicită în mod expres acest lucru. Termenul de 30 de zile este un termen de decădere.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la pronunţare, prin intermediul Judecătoriei Căuşeni sediul Ștefan Vodă.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul **Ciocîrtă-Rusu Olesea**